

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2011

Vyhlásené: 24. 11. 2011 Časová verzia predpisu účinná od: 28. 02. 2018 do: 31. 05. 2022

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

409

ZÁKON

z 21. októbra 2011

o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone

Čl. I

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon ustanovuje

- a) práva a povinnosti osôb pri identifikácii environmentálnej záťaže¹⁾ a pravdepodobnej environmentálnej záťaže,^{1a)}
- b) spôsob určenia povinnej osoby na úseku environmentálnej záťaže (ďalej len „povinná osoba“),
- c) práva a povinnosti pôvodcu environmentálnej záťaže (ďalej len „pôvodca“), povinnej osoby a ministerstva, ktorého pôsobnosť²⁾ súvisí s činnosťou, ktorá viedla k vzniku environmentálnej záťaže (ďalej len „príslušné ministerstvo“),
- d) pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku environmentálnej záťaže,
- e) sankcie za porušenie povinností podľa tohto zákona.

§ 2

Identifikácia environmentálnej záťaže a pravdepodobnej environmentálnej záťaže

(1) Identifikácia environmentálnej záťaže je súbor činností, ktorých výsledkom je rozpoznanie environmentálnej záťaže. Súčasťou identifikácie environmentálnej záťaže je jej klasifikácia a vyplnenie registračného listu environmentálnej záťaže. Obsah registračného listu environmentálnej záťaže je uvedený v prílohe č. 1.

(2) Klasifikácia environmentálnej záťaže je hodnotenie rizika environmentálnej záťaže, určovanie poradia environmentálnych záťaží z hľadiska ich predpokladaného rizika a z neho vyplývajúcej naliehavosti realizácie geologických prác.

(3) Každý, kto má podozrenie o existencii environmentálnej záťaže, môže túto skutočnosť oznámiť Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) alebo okresnému úradu v sídle kraja. Ak sa oznámenie vzťahuje na environmentálnu záťaž, ktorá už je zapísaná v informačnom systéme environmentálnych záťaží,³⁾ ministerstvo alebo okresný úrad v sídle kraja oboznámi o tejto skutočnosti osobu, ktorá podala oznámenie; ministerstvo k tejto environmentálnej záťaži už ďalej nevykonáva úkony podľa odsekov 5 až 8. Okresný úrad v sídle kraja odošle oznámenia bezodkladne ministerstvu.

(4) Oznámenie o existencii environmentálnej záťaže (ďalej len „oznámenie“) sa podáva v listinnej forme, elektronickej forme alebo ústne do zápisnice. Vzor oznámenia je uvedený v prílohe č. 2.

(5) Ministerstvo preverí, či oznámenie spĺňa všetky ustanovené náležitosti. Ak je oznámenie neúplné, ministerstvo vyzve osobu, ktorá oznámenie podala, aby do 30 dní odo dňa doručenia výzvy oznámenie doplnila.

(6) Ministerstvo najneskôr do 30 dní od obdržania úplného oznámenia alebo od obdržania doplnenia oznámenia podľa odseku 5, vykoná vlastné zisťovanie skutočností uvedených v oznámení a dostupných informácií na účel preverenia existencie environmentálnej záťaže, najmä preskúma dokumentáciu a vykoná miestnu obhliadku.

(7) Ak ministerstvo zistí existenciu environmentálnej záťaže, vyplní registračný list environmentálnej záťaže a klasifikuje environmentálnu záťaž na základe kritérií uvedených v prílohe č. 3 ako environmentálnu záťaž s nízkou prioritou riešenia, environmentálnu záťaž so strednou prioritou riešenia alebo environmentálnu záťaž s vysokou prioritou riešenia.

(8) Ministerstvo po ukončení identifikácie environmentálnej záťaže bezodkladne zabezpečí jej zápis do informačného systému environmentálnych záťaží.

(9) Odseky 1 až 8 sa vzťahujú aj na identifikáciu a klasifikáciu pravdepodobnej environmentálnej záťaže.

(10) Ministerstvo môže zabezpečiť vykonávanie činností uvedených v odsekoch 5 až 9 prostredníctvom poverenej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva.

§ 3 **Pôvodca**

(1) Pôvodca je každý, kto svojou činnosťou spôsobil environmentálnu záťaž, okrem prípadov, ak

- a) sa štát zaviazal sanovať environmentálnu záťaž na základe zmluvy uzatvorenej pred účinnosťou tohto zákona alebo na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky alebo
- b) environmentálna záťaž vznikla v dôsledku ukladania odpadov, ktoré bolo v súlade s právoplatným povolením.

(2) Pôvodca je povinný zabezpečiť vypracovanie a realizáciu plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže (ďalej len „plán prác“).

(3) Pôvodca je povinný uhradiť všetky náklady súvisiace s vypracovaním a realizáciou plánu prác.

(4) Ak pôvodca nezabezpečí vypracovanie a realizáciu plánu prác, príslušné ministerstvo zabezpečí tieto činnosti z verejných prostriedkov v prípade bezprostredného ohrozenia života alebo zdravia ľudí alebo životného prostredia, pričom nie sú dotknuté povinnosti pôvodcu ani pravidlá v oblasti štátnej pomoci.^{4a)} Pôvodca je povinný vynaložené finančné prostriedky uhradiť príslušnému ministerstvu v lehote najneskôr do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o ukončení realizácie plánu prác vydaného podľa § 9 ods. 3.

§ 4 **Určenie povinnej osoby**

(1) Ak pôvodca zanikol alebo zomrel, okresný úrad v sídle kraja určí rozhodnutím za povinnú osobu právneho nástupcu pôvodcu.

(2) Na účely tohto zákona sa za právneho nástupcu pôvodcu nepovažuje dedič a osoba ustanovená v osobitnom predpise.⁵⁾

(3) Ak pôvodca nie je známy alebo ak nemožno určiť povinnú osobu podľa odseku 1, okresný úrad v sídle kraja určí za povinnú osobu vlastníka nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza environmentálna záťaž.

(4) Za povinnú osobu nemožno určiť osobu, u ktorej sa preukáže, že:

- a) vo vzťahu k environmentálnej záťaži boli vynaložené finančné prostriedky určené v zmluve uzatvorenej podľa osobitného predpisu⁶⁾ na zlepšenie stavu zložiek životného prostredia; vynaložené finančné prostriedky sa preukazujú dokumentáciou⁷⁾ o zlepšení stavu zložiek životného prostredia,
- b) vo vzťahu k environmentálnej záťaži boli splnené všetky záväzky⁸⁾ na zlepšenie stavu zložiek životného prostredia; splnené záväzky sa preukazujú dokumentáciou o zlepšení stavu zložiek životného prostredia,
- c) štát sa zaviazal sanovať environmentálnu záťaž na základe zmluvy uzatvorenej pred účinnosťou tohto zákona alebo na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky alebo
- d) environmentálna záťaž vznikla v dôsledku ukladania odpadov, ktoré bolo v súlade s právoplatným povolením.

(5) Za povinnú osobu nemožno určiť osobu, ktorá je vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza environmentálna záťaž, u ktorej sa preukáže, že

- a) nadobudla nehnuteľnosť na základe dedenia a zároveň nepokračovala v činnosti, ktorá viedla k vzniku environmentálnej záťaže,
- b) po nadobudnutí nehnuteľnosti nepokračovala v činnosti, ktorá viedla k vzniku environmentálnej záťaže a v čase nadobudnutia nehnuteľnosti o environmentálnej záťaži nemohla vedieť alebo
- c) po nadobudnutí nehnuteľnosti pokračovala v činnosti, ktorá viedla k vzniku environmentálnej záťaže, ale nepoškodzovala horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu alebo ľudské zdravie.

(6) Na povinnú osobu a na príslušné ministerstvo sa vzťahujú povinnosti a postup podľa § 3 ods. 2 a 3.

(7) Ak environmentálna záťaž bezprostredne ohrozuje život, zdravie alebo životné prostredie a povinná osoba nezabezpečí vypracovanie alebo realizáciu plánu prác, príslušné ministerstvo zabezpečí tieto činnosti z verejných prostriedkov. Povinná osoba je povinná vynaložené finančné prostriedky uhradiť príslušnému ministerstvu do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o ukončení realizácie plánu prác vydaného podľa § 9 ods. 3. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté pravidlá v oblasti štátnej pomoci.

§ 5

Konanie o určení povinnej osoby

(1) Konanie o určení povinnej osoby začne okresný úrad v sídle kraja

- a) z vlastného podnetu,
- b) na návrh vlastníka, užívateľa alebo správcu nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza environmentálna záťaž,
- c) z podnetu ministerstva alebo
- d) na základe oznámenia podľa § 7.

(2) Návrh vlastníka, užívateľa alebo správcu nehnuteľnosti obsahuje

- a) identifikačné údaje vlastníka, užívateľa alebo správcu nehnuteľnosti,
- b) názov environmentálnej záťaže podľa registračného listu environmentálnej záťaže,
- c) názov a kód katastrálneho územia podľa údajov z evidencie katastra nehnuteľností, názov a číselný kód obce, okresu a kraja, v ktorom sa environmentálna záťaž nachádza.

(3) Rozhodnutie o určení povinnej osoby okrem všeobecných náležitostí obsahuje

- a) názov environmentálnej záťaže podľa registračného listu environmentálnej záťaže,
- b) názov a kód katastrálneho územia, názov a číselný kód obce, okresu a kraja, v ktorom sa environmentálna záťaž nachádza,
- c) lehotu na predloženie plánu prác podľa § 8 ods. 1.

(4) Právoplatné rozhodnutie o určení povinnej osoby zašle okresný úrad v sídle kraja ministerstvu na účely aktualizácie údajov v informačnom systéme environmentálnych záťaží.³⁾

(5) Okresný úrad v sídle kraja zastaví konanie o určení povinnej osoby, ak povinnú osobu nemožno určiť a doručí právoplatné rozhodnutie o zastavení konania ministerstvu na účely aktualizácie údajov v informačnom systéme environmentálnych záťaží.³⁾

(6) Okresný úrad v sídle kraja na základe oznámenia podľa § 7 zruší rozhodnutie o určení povinnej osoby a vydá nové rozhodnutie o určení povinnej osoby alebo konanie zastaví do 20 dní odo dňa doručenia oznámenia podľa § 7.

(7) Ak nebolo možné určiť povinnú osobu, vláda Slovenskej republiky na návrh ministerstva rozhodne o tom, ktoré príslušné ministerstvo má zabezpečiť vykonanie povinností povinnej osoby podľa § 3 ods. 2 a 3.

(8) Vláda Slovenskej republiky rozhodne na návrh ministerstva o tom, ktoré je príslušné ministerstvo podľa § 3 ods. 4.

§ 6

Rozsah plnenia povinností pôvodcov a povinných osôb

(1) Ak existuje viac pôvodcov jednej environmentálnej záťaže, plnia povinnosti podľa § 3 ods. 2 a 3 v rozsahu, v akom sa podieľali na vzniku environmentálnej záťaže. Ak nemožno určiť rozsah, v akom sa podieľali na vzniku environmentálnej záťaže, plnia tieto povinnosti spoločne a nerozdielne.¹⁰⁾

(2) Ak je určených viac povinných osôb jednej environmentálnej záťaže, ktoré nie sú vlastníkami nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza environmentálna záťaž, plnia povinnosti podľa § 3 ods. 2 a 3 spoločne a nerozdielne.

(3) Ak je určených viac povinných osôb jednej environmentálnej záťaže, ktoré sú vlastníkami nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza environmentálna záťaž, plnia povinnosti podľa § 3 ods. 2 a 3 podľa veľkosti spoluvlastníckeho podielu nehnuteľnosti, na ktorej sa environmentálna záťaž nachádza.

(4) Ak je určených viac povinných osôb podľa § 4 ods. 1, pričom aspoň jedna z povinných osôb je vlastníkom alebo spoluvlastníkom nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza environmentálna záťaž a zároveň aspoň jedna z povinných osôb nie je vlastníkom ani spoluvlastníkom tejto nehnuteľnosti, plnia povinnosti podľa § 3 ods. 2 a 3 spoločne a nerozdielne.

(5) V rozhodnutí o určení povinnej osoby sa vymedzí miera plnenia povinností jednotlivých povinných osôb podľa odsekov 2 až 4.

(6) Ak je určená jedna povinná osoba alebo viac povinných osôb a zároveň príslušné ministerstvo, použijú sa primerane odseky 2 až 5.

§ 7

Obmedzenie prevodu nehnuteľnosti a vlastníckeho práva

Ak je pôvodca alebo povinná osoba zároveň vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza environmentálna záťaž, môže previesť nehnuteľnosť na inú osobu až potom, ako zabezpečí vykonanie geologického prieskumu životného prostredia týkajúceho sa tejto nehnuteľnosti; súčasťou zmluvy o prevode nehnuteľnosti je záverečná správa geologickej úlohy, ktorou je geologický prieskum životného prostredia.¹¹⁾ Každý takýto prevod nehnuteľnosti je pôvodca alebo povinná osoba povinná písomne oznámiť okresnému úradu v sídle kraja spolu so zaslaním zmluvy o prevode nehnuteľnosti.

§ 8

Plán prác

(1) Pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo sú povinní predložiť okresnému úradu v sídle kraja na schválenie plán prác

a) s vysokou prioritou riešenia, ak ide o

1. pôvodcu, do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zastavení konania podľa § 5 ods. 5, ak dôvodom zastavenia konania o určení povinnej osoby bolo preukázanie existencie pôvodcu,
2. povinnú osobu, do jedného roka, od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení povinnej osoby,
3. príslušné ministerstvo, do jedného roka odo dňa rozhodnutia vlády Slovenskej republiky podľa § 5 ods. 7 alebo ods. 8,

b) so strednou prioritou riešenia alebo s nízkou prioritou riešenia, ak ide o

1. pôvodcu, do piatich rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zastavení konania podľa § 5 ods. 5, ak dôvodom zastavenia konania o určení povinnej osoby bolo preukázanie existencie pôvodcu,
2. povinnú osobu, do piatich rokov, od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení povinnej osoby,
3. príslušné ministerstvo, do piatich rokov odo dňa rozhodnutia vlády Slovenskej republiky podľa § 5 ods. 7 alebo ods. 8.

(2) V odôvodnených prípadoch, najmä ak ide o rozsiahle územie, na ktorom sa environmentálna záťaž nachádza, možno lehoty podľa odseku 1 primerane predĺžiť na základe súhlasu ministerstva.

(3) Plán prác musí byť vypracovaný v súlade so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží¹²⁾ a s Vodným plánom Slovenska.¹³⁾

(4) Plán prác obsahuje

a) predpokladané plošné vymedzenie environmentálnej záťaže na základe geologickej preskúmanosti environmentálnej záťaže s uvedením parcelných čísiel pozemkov, na ktorých sa environmentálna záťaž nachádza, a parcelných čísiel pozemkov, ktoré sú environmentálnou záťažou dotknuté,